

Информация

Нов опит за определяне какво е благосъстояние на животните?

Френска агенция за хранителни продукти, опазване на околната среда и здравословни и безопасни условия на труд (ANSES)¹ предлага определение за благосъстояние на животните и поставя основите на изследователската и експертна оценка.

Основавайки се на философските, социалните и правните тълкувания на понятието за хуманно отношение към

животните, настоящото становище на ANSES предлага определение за благосъстояние на животните, което взема предвид развитието на научните познания, и обобщава анализите на експертите относно методите, необходими за оценката му. Становището идентифицира многобройни инструменти за оценка, целящи обективно измерване на условията за благосъстояние на животните и насърчава разработването на специфични инструменти в зависимост от вида, етапа на развитие и условията на околната среда на животните. Тя предоставя съществена рамка за бъдещите проучвания и експертни оценки и ще служи като основа за последващи становища в тази област.

Благосъстоянието на животните, които са зависими от хората - селскостопански животни, домашни любимци, животни, използвани за научни цели и животни в зоологическите градини - става все по-важно в нашето общество. Благосъстоянието на животните, което е фундаментална тема за ANSES, е на кръстопътя на множество философски, морални, научни, технологични, икономически, регулаторни и социални влияния, които понякога влизат в противоречие помежду си. Тези многобройни подходи оцветяват вижданията ни за хуманното отношение към животните и тяхното благосъстояние. Поради това Агенцията прецени, че е необходимо да се направи

¹ ANSES - French Agency for Food, Environmental and Occupational Health & Safety

задълбочен анализ на определението за благосъстояние на животните, което ще служи като рамка за бъдещите изследвания и експертни оценки.

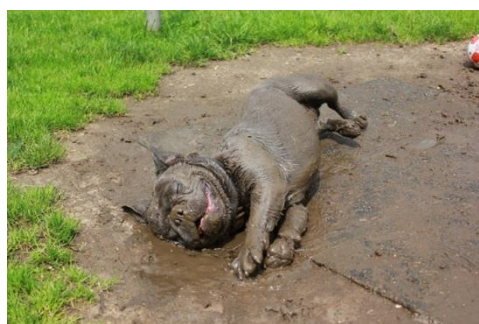
В настоящото становище специално внимание е отделено на научните основи на понятието за благосъстояние, основано на умствените характеристики на животните, които са съзнателни и чувстващи същества с различни нива на съзнание.

Агенцията предлага следното определение за благосъстояние на животните, което взема предвид промените в научните познания, основани на мултидисциплинарен подход, и обобщава анализите на експертите, които са проучили методите, необходими за оценката му:

Благосъстоянието на едно животно се изразява в неговото положително психическо и физическо състояние, свързано с осъществяването/задоволяването на неговите физиологични и поведенчески потребности в допълнение към очакванията му. Това състояние може да се мени в зависимост от възприемането на животното за конкретната ситуация¹.

оценява благосъстоянието.

(удовлетворение, удоволствие и т.н.). Анализът на поведението на животното и неговият физиологичен и здравословен статус може да дадат цялостен поглед върху начина, по който се адаптира към околната среда и какво е благосъстоянието му.

- **Понятието за благосъстояние** се отнася до умствения аспект на възприемането на животното в рамките на неговата среда. Възприемането за благосъстояние е предимно индивидуално, а не групово и е контекстуално (в зависимост от средата, в която е поставено животното), като всяка среда има различно въздействие върху индивида. Това означава, че определено ниво на благосъстояние може да се определи за определен индивид в дадена среда. Това определяне не цели да сведе до минимум важността на групата, която е част от средата на индивида, в рамките на която се

- **Умственият аспект** обръща вниманието на факта, че доброто здраве, адекватното ниво на продуктивност или липсата на стрес не са достатъчни. Необходимо е също така да се обмисли какво чувства животното, като се определят субективните неприятни възприятия като болка и страдание, както и се търсят признаци, на изразяване на положителни емоции

- **Нуждата** - е изискване за оцеляване и качество на живот, свързани с поддържането на хомеостаза и поведенчески мотивации. Някои примери са жажда, постеля/хралупа за подслоняване, изследване на околната среда и взаимодействия с други животни. Незадоволената нужда създава състояние на безпокойство и/или разочарование, което може да предизвика поведенчески и/или физиологични смущения (например състояние

на хроничен стрес) и да увеличи риска от заболяване.

- **Очакването** - това е умствен процес, породен от предварителната настройка за настъпването на очаквано събитие, на което животното ще се позове при оценката на това събитие - от приятно до неприятно. Очакванията се отразяват в поведенческите и физиологични отговори на животните. В зависимост от нивото на удовлетворяване на неговите очаквания, индивидът чувства положителни или

отрицателни емоции. Отрицателните емоции могат да се проявяват чрез поведение на неудовлетвореност или пренасочване. Тази представа на очакване при животните, макар и добре характеризирана в експерименталната психология, все още е трудно да се определи на практика.

Въпреки че **положителните човешки действия спрямо животните (хуманно отношение/добро третиране)** са **основна предпоставка за благосъстоянието на животните**, все пак е необходимо вниманието да се съсредоточи върху самото животно, за да може се уверим, че тези действия са ефективни за гарантиране на благосъстоянието му. По този начин предложеното определение признава, че **психическото състояние на животното може да се промени в зависимост от това как то възприема ситуацията**, което оставя място за промени, които да се правят като се вземат предвид новите познания за умствените състояния на животните, особено по отношение на тяхното ниво на съзнание.

Съдържанието на това определение ще бъде подложено на промяна с напредъка в знанието, по-специално свързано с умствения капацитет на животните, което определя тяхното възприятие и тълкувания на ситуациите.

Наблюденията и изследванията на самите животни са от основно значение както за научните, така и за практическите подходи за оценка на благосъстоянието.

Становището също така подчертава, че оценката на благосъстоянието на животните изисква сериозно разбиране не само на биологията на дадения вид, включително на неговата еволюционна история, но и на подходящите методи, които да се използват за самата оценка.

За практическо използване на темата експертите разработиха многобройни инструменти за оценка с различна степен на сложност. Наистина е от съществено значение да бъдат разработени специфични инструменти за оценка за всеки вид, етап на развитие и набор от условия на околната среда. Все по-широкото използване на инструменти за оценка в комбинирана форма осигурява по-обективен и точен поглед върху благосъстоянието на животните, което зависи и от контекста на връзката на животните с хората.

Това становище на ANSES, посветено на хуманното отношение към животните, формира основата за определяне на рамката за бъдещата изследователска и експертна работа по оценяване, на която Агенцията ще разчита за следващите си становища в тази област.

За повече информация:

- [ANSES OPINION on "Animal welfare: context, definition and assessment" \(in French\)](#)

Източник:

ANSES proposes a definition of animal welfare and sets the foundation for its research and expert appraisal work; News of 25/04/2018; <https://www.anses.fr/en/content/anses-proposes-definition-animal-welfare-and-sets-foundation-its-research-and-expert>; French Agency for Food, Environmental and Occupational Health & Safety

ИЗГОТВИЛ:

д-р Мадлен Василева, главен експерт в дирекция ОРХВ;

11.05.2018 г.